

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/520/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

179/2017. (VII. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. december 20-án előterjesztett **panaszát** a 2017. július 27-én – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

átteszi

az intézkedést foganatosító szerv – a M. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. december 20-án elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amely tartalmazza a panaszos aláírását.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. december 15-én 12 órakor nyilvános testületi ülés volt a M. városi városházán, amelyen részt kívánt venni mint állampolgár, és mint a [...] internetes újság szerkesztője, továbbá az eseményről kép- és hangfelvételt kívánt készíteni.

A panaszos a beadványában hivatkozott a (M. városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 9/2013. (V. 31.) Ör. rendelet (továbbiakban: SZMSZ) 13. §-ára, ami szerint a képviselő-testület ülése nyilvános. A nyilvános testületi ülésen a hallgatóság a kijelölt ülőhelyeken foglalhat helyet, és köteles tartózkodni a véleménynyilvánítás bármely formájától.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A nyilvános testületi ülésre kb. 12.50 órakor érkezett a panaszos. Az épület bejárata után bár jelen volt két biztonsági őr és egy közterület-felügyelő, azok nem akadályozták meg az ülésterembe való eljutását. Nem tudták ugyanakkor megmondani a panaszos kérdésére, hogy az ülésteremben hány szék van a hallgatóságnak fenntartva, holott korábbi fellépéseik alkalmával épp arra hivatkoztak, hogy ők azzal vannak megbízva, hogy csak akkor engedjenek tovább polgárokat, ha az ülésteremben van számukra biztosítva ülőhely. (A panaszos szerint, ha a biztonsági őr azt sem tudja, hogy hány ülőhely van a teremben a hallgatóságnak fenntartva, akkor világos, hogy a korábbiakban is csak a személyével volt a baj, azért nem engedték tovább.) A panaszos szerint annak, hogy most beengedték, a Megyei Kormányhivatal intézkedése lehet az oka, mivel a szeptember 30-i ülésen két dolgozójuk is részt vett, és így személyesen is tapasztalhatták, hogy a névre szóló táblák között egyáltalán nincs olyan, hogy „hallgatóság”.

Az ülésterembe jutva a panaszos azon székre ült le, melyre az volt ráírva, hogy „Sajtó képviselője”. Ez a hallgatóságnak fenntartott részen, az első sorban volt. A hallgatóság részére fenntartott részen a székek 1/3-a volt körülbelül foglalt.

Megjegyzi a Testület, hogy más panaszeljárások adatai alapján tudomása van arról, hogy a [...] internetes újság és a [...] időszaki lap szerkesztője és kiadója a panaszos. Az időszaki lap korábban a Kulturális Minisztériumnál bejelentett is volt, de a médiatörvény 2010-es hatálybalépésével törölték a nyilvántartásból, mivel a panaszos a kiadványával gazdasági tevékenységet nem folytatott, már nem minősült bejelentés kötelesnek.

A jelen panasz alapjául szolgáló esetben, a testületi ülés megkezdését követően rövid idő elteltével a polgármester felszólította a panaszost, hogy „üljön át a hallgatóságnak számára kijelölt helyre”. A panaszos véleménye szerint ott ült, a sajtó képviselőjeként.

Miután az idézett felszólítást a polgármester háromszor elismételte, és a panaszos arra nem reagált, a polgármester a rendfenntartókat hívta. [SZMSZ 22. § (10) „ (...) A polgármesternek a rendfenntartás érdekében tett intézkedései ellen felszólalni, azokat visszautasítani, velük vitába szállni nem lehet. ”]

Megjelent S. G. (önkormányzat közterület-felügyelője) egy videó kamerával (közterület-felügyelői minőségét nem igazolta, ilyenre nem hivatkozott), és megkérte a panaszost, hogy üljön át a hallgatóságnak fenntartott székre. A panaszos elmondta, hogy ott ül, a sajtó képviselőjeként. A polgármester ekkor közölte velük, hogy hívják a rendőrséget: „*Kérem, hívják a rendőrséget, hogy ellenáll az intézkedésnek, és jöjjön a rendőrség, távolítsa el.*”

Ezután a polgármester személyeskedésbe kezdett, melyre már a panaszos is reagált. Majd azt mondta „*Zárt üléssel folytatjuk a munkánkat*”, hogy így el kelljen hagynia a panaszosnak a termet. A panaszos utal rá, hogy a zárt ülést a polgármester nem rendelhetette el. Figyelmeztette is erre a panaszos őt és a jegyzőt, de a jegyző egy szót sem szólt. Hallgatása egyértelműen azt igazolta a panaszos szerint, hogy a polgármester cselekedete törvénytelen.

A polgármester a történetek okán az SZMSZ 22. § (9) bekezdése szerint az ülést felfüggeszthette volna (ami az indítványozó véleménye szerint azzal, hogy rendőri intézkedést kért, be is következett), zárt ülést nem rendelhetett volna el. [22. § (9) Ha a képviselő-testület ülésén olyan rendzavarás történik, amely a tanácskozás folytatását lehetetlenné teszi, az ülést vezető polgármester az ülést határozott időre felfüggesztheti vagy berekesztheti. Az ülés megszakadása esetén az ülés csak akkor folytatódhat, ha a

polgármester újból összehívja azt.]

A panaszos is rendőri intézkedést kért, ekörben kéri a Testületet, hogy a hangfelvételt szerezze be.

A kiérkező rendőrök a polgármestert meghallgatták, majd a panaszoshoz mentek, és azonnal távozásra szólították fel, mondván, hogy a zárt ülésen nem lehet jelen, meg sem kérdezve őt a történetekről.

A panaszos a felszólításnak nem tett eleget, és igyekezett felvilágosítani az eljáró rendőrt, hogy mik történtek azelőtt, hogy a polgármester a zárt ülést elrendelte. A rendőr láthatóan nem akarta meghallgatni és figyelembe venni az általa elmondottakat, ahogy az elmúlt években is tette, és a polgármester, a városvezetés akaratának kívánt megfelelni, érvényt szerezni. Nem volt hajlandó azt sem figyelembe venni, hogy a panaszos is bejelentést tett.

A polgármester akarata a panaszos számára világos volt, ugyanaz mint a 2016. szeptember 30-ai ülésen:

- a panaszost provokálva botrányt okoz, hogy eltávolítsa az ülésről
- majd zárt ülést rendel el, hogy a panaszosnak el kelljen hagynia a termet
- ezt követően nem engedi vissza a terembe, mert a panaszos botrányt okozott.

A panaszos többször felhívta a rendőr figyelmét arra, hogy a zárt ülést nem rendelhette el a polgármester és ezen tényre nyilatkoztassák a jegyzőt. Hiába kérte ezt többször is, erre a rendőr nem volt hajlandó, holott a jegyző a teremben volt és a törvényesség őreként hivatott lett volna nyilatkozatot adni, sőt fellépni.

Miután nem volt hajlandó a panaszos a rendőri felszólításnak eleget tenni, mert azt jogellenesnek és szakszerűtlennek tartotta, és ennek okán a saját lábán nem volt hajlandó elhagyni a termet, a padlón végighúzva kivonszolták a teremből a folyosóra.

A folyosón a rendőrök igazoltatták, majd közölték vele, hogy jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés miatt szabálysértési eljárást indítanak ellene, de előállítani nem fogják.

A panaszos közölte velük, hogy miután intézkedésüket befejezték, a nyilvános testületi ülésen részt kíván venni. A rendőri intézkedés befejezésekor, már nyilvánossá vált a testületi ülés, így bekívánt menni, de a rendőr felemelt kezekkel a bejárati ajtóba állt, és fizikailag megakadályozta bejutását a nyilvános testületi ülésre. Majd mikor a másik ajtónál próbálkozott volna, a kollégája lépett elé. A panaszos a történeteken megdöbben.

Majd rendőr a közölte vele, hogy a polgármester azt nyilatkozta, hogy aznap nem mehet már be, mert elég volt az, hogy megzavarta a munkájukat (diktafon 18.30). A panaszos nem tudja, hogy mondott-e ilyet neki a polgármester, de a rendőrségi felvétel igazolja, hogy pontosan mi történt.

Kifejti az indítványozó, hogy ilyen az SZMSZ-ben nincs, és felhívta erre a rendőr figyelmét, illetve arra, hogy hogy neki ezt tudnia kellene. „*A polgármester úr hivatkozott egy SZMSZ számra*” (diktafon 57.33- 57.45-ig).

Mindebből látszik az indítványozó szerint, hogy a polgármester a zárt ülést valóban csak azért rendelte el, hogy a panaszost a teremből ezáltal eltávolítsák. Holott miután rendőri

intézkedést kért, annak a végét meg kellett volna várnia, hogy valóban történt-e rendzavarás vagy nem. Hivatkozik az indítványozó egy korábbi rendőrségi határozatra, amelynek értelmében: „(...) a rendőrnek kötelezettsége biztosítani, hogy a testületi ülésre az indokolatlanul kizárt személy bejusson (...)” (M. városi RK 020030-105/16-1/2015 számú határozata)

A rendőr mindezek után a folyosón meghallgatta a panaszost a bejelentése tárgyában – ismét bemutatkozva neki –, miután felhívta ismét a figyelmét arra, hogy a panaszos is bejelentést tett. A panaszos szerint ezt a rendőrnek az ülésteremben kellett volna megtennie és a jegyzőt azokra nézve nyilatkoztatnia. De természetesen semmilyen szabálysértés vagy bűncselekmény gyanúját az általa elmondottakból nem tartotta megállapíthatónak.

A panaszos véleménye szerint a polgármester és a jegyző részéről felmerült a hivatali tisztségükkel való visszaélés, mivel a tisztségüket arra használták fel, hogy ismét megalázzák, diszkriminálják, személyes szabadságában korlátozzák. A panaszos feljelentést tett az ügyben. Kéri, hogy a Testület szerezze be az ülésen készült felvételeket. Véleménye szerint a rendőri intézkedés több szempontból is szakszerűtlen, illetve jogellenes volt, ezért kéri a Testület vizsgálatát.

Előadja még, hogy az önkormányzat SZMSZ-ében nem található olyan kitétel, hogy a hallgatóságnak fenntartott részen névre szóló székek lennének, és a megjelentek csak azon székekre ülhetnének le. Nincs például olyan kitétel, hogy az egyéb részvételi joggal meghívottaknak az ülésteremben külön ülőhely lenne fenntartva, és meg lennének különböztetve a hallgatóságtól. Megjegyzi még, hogy az ülésteremben olyan szék nem is volt, melyre konkrétan az lett volna ráírva, hogy hallgatóság. Ezt a felvétele igazolja. A „Sajtó képviselője” feliratú széken, nem volt olyan meghatározás, hogy mely sajtóé.

2) A panaszos a beadványában megjelölt két, csak az ő engedélyével megtekinthető videó linket. A felvételeken az alábbiak láthatóak.

a) A <https://> linken elérhető videofelvétel 22 perc 43 másodperc hosszúságú. Látható rajta, hogy a panaszos épületbe lépésekor két biztonsági őr áll elé, akik közlik, hogy ha van hely, akkor bemehet az ülésre. Azt nem tudják megmondani neki, hogy van-e szék. A panaszos egy hang nélkül bemegy a terembe. A felvételen látszik, hogy valamennyi széken egy fehér papíron lévő kiírás van, de azokon alig ülnek, a székek zöme üresen áll, csak a papírlap van rajtuk. A panaszos leül az első sorban az üresen maradt székek egyikére. Valaki beszél, majd vélhetően vágás van a felvételen. A folytatásban a polgármester „ismételten” felszólítja a panaszost, hogy üljön a hallgatóság részére kijelölt helyre, mivel ő nem a sajtó képviselője. Majd a polgármester kéri a biztonsági szolgálatot, hogy intézkedjenek. Ezt követően odalép hozzá az egyik férfi és kéri, hogy üljön hátra a panaszos. A panaszos elmondja, hogy a M. városi Valóság időszaki lap kiadója, amire a férfi közli, hogy a panaszos nem sajtós, és megkérdi, hogy hajlandó-e hátraülni. A panaszos azt feleli, hogy nem. A képen ezt követően az látszik, hogy a polgármester telefonál. Majd a panaszos azt firtatja, hogy ellenőrizték-e, hogy mindenki a neki szóló helyen ül-e. Ezután a polgármester a panaszosnak azt mondja, hogy ebből is látszik, hogy nem a közügyek iránt érdeklődik, hanem csak „rendbontani” akar. A panaszos közli, hogy a polgármester és a jegyző évek óta törvénytelenül működteti a testületet, nem lehet évek óta bejutni az ülésre, őt diszkriminálják, csak őt szólítják fel, pedig

biztos benne, hogy mások is olyan helyen ülnek, ami nem a nevükre szól. A polgármester ezek után rászól, hogy nem kapott szót, mivel nem képviselő, és felhívja, hogy távozzon. A panaszos közli, hogy azután, hogy a polgármester kihívta a rendőrséget, ez az ülés szünetel, nem távozik.

A polgármester ezt követően közli, hogy zárt üléssel folytatják a munkát, akinek nincs jogosultsága, az távozzon. A panaszos erre kiabálni kezd, hogy ez az egész testület szégyene, hét éve nem lehet bejutni, csak őt provokálják. A panaszos közli, hogy nem lehet jogszerűen elrendeli zárt ülést, mert azt csak a nyilvános testületi ülés után tarthatnak, tartsák be végre a törvényeket. Ezután egy férfi kéri, hogy hagyja el a termet, de a panaszos arra nem hajlandó. Véleménye szerint szünetel az ülés, várják meg a rendőröket. Kifejti a panaszos, hogy a képviselő-testület rendbírassággal sújthatná a polgármestert a törvénysértés miatt, a jegyzőnek pedig jegyzőkönyveznie kellene a törvénysértés tényét. A panaszos ezt követően a képviselő-testület tagjaihoz beszél, akik szerinte nem látják el a feladatukat.

A felvétel 8. percében a polgármester távozik a teremből. 9 perc 21 másodpercnél a panaszos a székeket kamerázza, mindegyiken van felirat, négy szék látszik, amelyiken nincs papír. (Nem tudni, hogy leesett róluk, vagy eleve nem volt rájuk semmi felragasztva, mivel a többi szék között is van olyan, amin máshol van elhelyezve a felirat pl. a szék ülőfelületére van rárakva.)

A felvétel 10. percében jelenik meg a rendőrség. A rendőrök maguk is felvételt készítenek. A polgármesterrel beszélget a r. alezredes, majd azt követően a panaszoshoz lép, azonosítja magát, és közli, hogy a polgármestertől kapott tájékoztatás alapján zárt ülést rendeltek el, ezért kéri a panaszost, hogy hagyja el a termet. A panaszos közli, hogy nem volt jogszerű a zárt ülés elrendelése, elmondja röviden a történeteket, majd kéri a rendőrt, hogy kérdezze meg a jegyzőt, hogy szabályszerű-e a zárt ülés elrendelése. A rendőr felszólítja a panaszost a törvény nevében, hogy hagyja el a termet. A panaszos vitatkozni kezd, hogy ő is tett bejelentést, mégse az ő bejelentése alapján intézkednek, és kéri a rendőrt, hogy kérdezze meg a jegyzőt. A rendőr közli, hogy küldés alapján érkezett, és ismét felszólítja a panaszost a terem elhagyására, amire a panaszos közli, hogy nem hagyja el a termet, és ül. Itt ismét vitatkoznak arról, hogy a polgármester vezeti-e az ülést, és elrendelhet-e zárt ülést, illetve a panaszos sérelmezi, hogy az ő bejelentése alapján nem intézkednek. A rendőr közli, hogy ő nem tud a panaszos bejelentéséről. Tájékoztatja a panaszost, hogy amennyiben nem ért egyet a polgármester intézkedésének a jogszerűségével, akkor forduljon a kormányhivatalhoz, ami a felülvizsgálati szerv. De amikor a polgármester zárt ülést rendel el, akkor neki el kell hagyni a termet, ahogyan mindenki más is elhagyta, ezt is videózza le a panaszos, hogy mindenki más kiment. A panaszos közli, hogy ő nem veti magát alá a törvénytelenységnek. A rendőr harmadszorra is felszólítja a panaszost. A panaszos vitatkozni kezd, hogy a rendőr jelölje meg, hogy milyen szabálysértést követel el, mi alapján hagyatja el vele a termet, a rendőr mi alapján intézkedik a polgármester szavára vagy a törvény alapján.

A rendőr testi kényszer kilátásba helyezése mellett ismét felszólítja a terem elhagyására a panaszost. A panaszos közli, hogy „nahát akkor vigyenek”. A rendőr kéri, hogy pakoljon össze és csukja össze a kamerát, nehogy baja legyen és akkor testi kényszerrel kivezetik, erre panaszos közli, hogy őt nem fogják kivezetni, ha akarják, akkor vigyék ki. A panaszost megkérdik, hogy aláveti-e magát a rendőri intézkedésnek, amire azt feleli, hogy passzívan

ellenáll.

A felvétel 17:27 másodpercénél vágás van, a folyóson folytatódik a felvétel. A panaszos a földön fekszik/ül és közli, hogy úgy húzták ki a folyósóra.

17 óra 55 perckor ismét vágás, a felvételen az látható, hogy a rendőr feltartott kézzel elállja a terem bejáratát, és közli, hogy a panaszos nem mehet be. A rendőr nem hajlandó beengedni a panaszoszt. A panaszos kérdésére a rendőr elmondja, hogy a polgármester úgy döntött, hogy ő ma már nem mehet be. A rendőr nem tudja megmondani, hogy melyik SZMSZ rendelkezésre hivatkozott a polgármester, de közli, hogy neki azt el kell fogadnia, amit a polgármester mond. A panaszos szerint a törvényt be kell tartania a rendőrnek, tehát az SZMSZ-t is tudnia kellene. A rendőr közli, hogy az SZMSZ nem törvény. A panaszos erre közli, hogy rendelet. A rendőr közli, hogy ő nem lát okot az intézkedésre, kéri a tudomásul vételét. A panaszos közli, hogy felteszi az egész felvételt az internetre, amire a rendőr figyelmezteti, hogy ugye tudja, hogy van egy állásfoglalás rá. A panaszos megpróbál bemenni, de az örök elé állnak, a rendőr szerint ez így ebben a formában nem jogsértő. A panaszos megkérdezi, hogy akkor a közmeghallgatásra sem mehet be, mert ezután nyilvános közmeghallgatás van. Nem kap érdemi választ. A rendőr tiszteleg és távozni akar, de a panaszos bejelentést akar tenni, hogy nem tud bemenni. A rendőr közli, hogy már elmondta, hogy miért nem mehet be: a polgármester hivatkozott egy SZMSZ számra, de nincs nála a rendelet. A panaszos kifogására megkérdezi, hogy 42 település van itt, nála kellene-e lennie mindnek. A panaszos szerint a rendőrség és az önkormányzat miatti együttműködés, továbbá az elmúlt időszak ügyei miatt a rendőrnek ismernie kellene az SZMSZ-t. A felek ismét azon vitatkoznak, hogy a panaszosnak igazat adott-e már valamely hatóság vagy testület. A rendőr ismét elmondja, hogy hozzon a panaszos egy papírt, hogy be kell juttatnia, de ilyen nincs. A panaszos kérésére ezután a rendőr távozik.

b) A <https://> linken elérhető felvétel egy diktafonfelvétel. 59 perc hosszúságú. A panaszos a 2. percben ül be a terembe, ott egészen a 7. percegig nem halható semmi rendkívül (a panaszos nem kiabál vagy nem kelt más módon zajt). A polgármester a 8. percben minden előzmény nélkül felszólítja a panaszoszt („Szeretném felszólítani A panaszosot, hogy üljön a hallgatóság részére kijelölt helyre”), hogy üljön át másik helyre. Innentől a felvétel megegyezik a fentiekben leírt videóval.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez is. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) G. G. r. alezredes a 2017. február 3-án kelt átiratában előadta, hogy a Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység Irányítási Központhoz M. T. biztonsági ór 2016. december 15-én 13 óra 5 perc körüli időben távbeszélőn tett bejelentést a 112-es segélyhívó számra, amely szerint egy személy megzavarta a M. városi Polgármesteri Hivatal képviselő-testületi ülését, az ülés vezetésére feljogosított polgármester által elrendelt zárt ülésnek helyet adó dísztermet a felszólítások ellenére nem hajlandó elhagyni.

A telefonos bejelentés alapján, 13 óra 20 perckor a M. város, Sz. tér 1. szám alatt lévő

polgármesteri hivatalnál megjelent G. F. r. alezredes, a M. városi Rendőrkapitányság közrendvédelmi osztályvezetője és M. A. r. fztls. a közrendvédelmi osztály járőr alosztály szolgálatparancsnoka.

A bejelentés jogellenes cselekmény gyanúját vezette fel, ami a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 13. § (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

A helyszínen G. F. r. alezredes a kiérkezésekor bemutatkozott, közölte beosztását, valamint jelvéyszámát, a megjelenése célját, majd a bejelentés tartalmával kapcsolatban tájékozódott, amely során meghallgatta a bejelentő M. T. biztonsági őrt. A biztonsági őr elmondta, hogy képviselő-testületi ülés zajlik, a polgármester zárt ülést rendelt el, azonban a teremben tartózkodó panaszos nem volt hajlandó távozni. A polgármester a fentiek miatt a biztonsági őrök közreműködését kérte, annak érdekében, hogy a testület a munkáját folytatni tudja, de a panaszos a terem fenntartására feljogosított biztonsági őr többszöri felszólítására sem hagyta el.

A fentiek miatt az intézkedő rendőr szóban meghallgatta a polgármestert, aki elmondta, hogy a képviselő-testületi ülésre az érdeklődők között beengedték a panaszos M. városi lakost is, annak ellenére, hogy nevezett több alkalommal zavarta már meg a korábbi ülések megtartását. Figyelemmel arra, hogy olyan témakörök megtárgyalására került sor, amire a jogszabályok zárt ülés megtartását rendelik el, vagy erre adnak lehetőséget, ő az ülés egy szakaszában e napirendi pontok megtárgyalása érdekében zárt ülést rendelt el, ezzel egyidőben felszólította a teremben lévő meghívott és egyéb érdeklődő vendégeket a terem elhagyására. A polgármester felszólításának a panaszos nem tett eleget, ezért a biztonsági személyzet közreműködését kérte, de ez sem vezetett eredményre, így rendőri intézkedést voltak kénytelenek kezdeményezni.

Az intézkedés kivizsgálása során a rendőr megállapította, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (továbbiakban: Mötv.) 45. §-a alapján a képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti. Ennek megfelelően az ülés vezetésére történő jogköre a zárt ülés elrendelésével kapcsolatos döntés, amelynek elrendelésére a hivatkozott törvény 46. § (1) bekezdése ad lehetőséget. A jogszabály szabályozza ugyan a zárt ülés tárgyköreit, a rendőrségnek azonban nincs mérlegelési lehetősége ennek felülbírálatában, – az a kormányhivatal utólagos hatásköre –, vagyis az ülés vezetésére feljogosított polgármester ilyen irányú intézkedését el kell fogadnia.

A 2011. évi CLXXXIX. tv. 46. § (3) bekezdése taxatív rögzíti azt, hogy a zárt ülésen kik lehetnek jelen.

Figyelemmel arra, hogy a jogszabály alapján az egyébként érdeklődőként megjelent panaszos nem volt jogosult a zárt ülésen való részvételre, ezért vele szemben G. F. r. alezredes intézkedést kezdeményezett.

Az intézkedés formai követelményeinek eleget téve G. F. r. alezredes bemutatkozott, közölte nevét, beosztását és jelvéyszámát, továbbá az általa megállapított adatokat, majd távozásra szólította fel az intézkedés alá vont panaszost.

Az intézkedés alá vont személy a rendőri felszólításnak nem tett eleget, vitatkozni kezdett G.

F. r. alezredessel, aki nyomatékosan további 2 alkalommal a „törvény nevében” szavak előre bocsátásával ismételtén a terem elhagyására szólította fel, azonban a nyomatékos, többször megismételt felszólítás sem vezetett eredményre.

Mindezek után az intézkedő rendőr közölte a panaszossal, hogy amennyiben a rendőri felszólításnak nem tesz eleget, annak érdekében, hogy a jogszabályoknak érvényt szerezzen, vele szemben testi kényszer fog alkalmazni.

A figyelmeztetésre, majd a később alkalmazott kényszerítő eszközre – testi kényszer – az Rtv. 19. § (1) és (2) bekezdése teremtett jogalapot.

Az intézkedés alá vont személy kijelentette, hogy nem fogja elhagyni a termet, ha kell az intézkedésnek passzívan ellenáll, így G. F. r. alezredesnek a jogszabály érvényesítése és a rendőri intézkedés eredményes befejezése érdekében nem volt más lehetősége, mint hogy kényszerintő eszközt alkalmazzon. Ismételt figyelmeztetés után felszólította a panaszost, hogy pakolja el a személyes értékeit, aminek nevezett eleget tett, majd a karját megfogva megkísérelte kivezetni a teremből. A panaszos ennek passzívan ellenállt, leült, így az addig G. F. r. alezredes intézkedését biztosító, és az intézkedést videokamerával rögzítő Molnár Attila r. ftzls. közreműködésével a földön ülő intézkedés alá vont személy két felkarját megfogva kihúzták őt a teremből.

A testi kényszer alkalmazása 13.29 órától 13.30 óráig tartott.

Miután az intézkedők kivezették a panaszost a teremből, a polgármesteri hivatal folyosóján G. F. r. alezredes igazoltatta és a nyilvántartásokban ellenőrizte.

Figyelemmel arra, hogy nevezett szabálysértést követett el, az eljárás kezdeményezése és lefolytatása érdekében a személyes adatainak megállapítása elengedhetetlen volt, ezért az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja lehetőséget teremtett az igazoltatásra, így az célhoz kötött volt.

Az intézkedés befejező szakaszában G. F. r. alezredes közölte az intézkedés alá vont személlyel, hogy vele szemben a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdés alapján jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt feljelentéssel él, majd panaszjogáról tájékoztatta és elhagyta a helyszínt.

A kapitányságvezető álláspontja szerint G. F. r. alezredes intézkedése jogszerű, szakszerű és arányos volt. A jogszerűség szempontjából megállapíthatónak találta, hogy az intézkedésre jogalapot teremtett az a tény, amely szerint nevezett a képviselő-testületi ülés vezetésére feljogosított polgármester intézkedésének nem tett eleget, zárt ülés ellenére a termet nem hagyta el, így a népképviseleti szerv működését ellehetetlenítette.

A kényszerítő eszköz alkalmazását elkerülhetetlenné tette, hogy az intézkedés más módon nem volt eredményesen befejezhető. Az arányosság kérdéskörét vizsgálva megállapította, hogy nevezett személlyel szemben az intézkedő a legenyhébb kényszerítő eszközt alkalmazta, és mindösszesen 1 perc időtartamra, – amíg az intézkedés alá vont személyt a teremből eltávolította –, majd egyéb kényszerintézkedés foganatosítására – előállítás, bilincselés, stb., – nem került sor.

A panaszos igazoltatása álláspontja szerint ugyancsak indokolt volt, hiszen a panaszossal szemben felmerült a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének megalapozott gyanúja, így az eljárás megindításához – feljelentés megtétele – és lefolytatásához személyes adatainak megállapítása elkerülhetetlen volt. Az intézkedő rendőr feljelentése alapján nevezettel szemben a fenti szabálysértés okán a M. városi Rendőrkapitányság szabálysértési hatósága [...] szabs. számon szabálysértési eljárást rendelt el, majd az eljárás lefolytatása alól kizárását kérte. Figyelemmel arra, hogy ennek a Megyei Rendőr-főkapitányság Vezetője helyt adott, az eljárást [...] szabs. számon a P. városi Rendőrkapitányság szabálysértési hatósága folytatta le, amely során a panaszost 80.000,- Ft pénzbírságra marasztalta.

A Panasztestület megkeresésében kérte az ügyeleti hangfelvételeket a bejelentésekről. A panaszos 2016. december 15-én 12:30-14:30 közötti időszakban a 112 (107) segélyhívószám(ok)ra nem tett bejelentést M. városról. Nem zárható ki, hogy a Megyei Rendőr-főkapitányság valamelyik hívószámán a telefonközponton keresztül kapcsoltatta a TIK K./M. város Ügyeletesét, de a 1016 mellék hangrögzítő berendezésén az a felvétel – ha volt ilyen – tárolókapacitás hiányában már nem elérhető.

Az esettel kapcsolatban a biztonsági őr bejelentését megkérte a kapitányságvezető a Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység Irányítási Központtól, amelyet rendelkezésre bocsátottak, tekintettel arra, hogy a bejelentést a 112-es segélyhívó számra kezdeményezték.

2) A rendőrség megküldte G. F. r. alezredes jelentését, amely annyi többletinformációt tartalmaz, hogy mivel a panaszos meghallgatása alapján nem merült fel intézkedés szükségessége, 14 óra 5 perckor elhagyta a helyszínt.

3) A kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszerszert alkalmaztak. Az intézkedés okaként az szerepel, hogy a képviselő-testületi ülésen zárt ülést rendeltek el, de a panaszos nem hagyta el a helyszínt. Rendőri felszólításokra sem. Az intézkedésről videofelvételt készítettek. Egyebekben a Testület eltekint a részletes ismertetéstől, mert releváns többletinformációt nem tartalmaz a jelentés.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a kényszerítő eszköz használata jogszerű, szakszerű és arányos volt.

4) A rendőrség megküldte a szabálysértési feljelentést, amely releváns többletinformációt nem tartalmaz.

5) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a kifogásolt eseményekről készített három rendőrségi videofelvételt és a bejelentésről készült hangfelvételt.

A Testület csak a panaszos videofelvételeihez képest többletinformációval bíró részeket ismerteti.

a) Az M2U00291 sz. felvételen a r. alezredes bemutatkozik a biztonsági őrnek, aki azt mondja, hogy ő a bejelentő. A bejelentő elmondta, hogy a panaszos megzavarta a rendet, mert nem a kijelölt helyre ült le. A polgármester felszólította, hogy üljön át, ő erre nem volt hajlandó, később a közterület-felügyelő is felszólította, de az nem vezetett eredményre. A polgármester ekkor elrendelte a zárt ülést, de a panaszos nem volt hajlandó kimenni, holott már eleve nem oda kellett volna leülnie. Ezután a polgármestert is meghallgatja a rendőr, aki elmondja, hogy az SZMSZ rögzíti, hogy hogyan

lehet az ülésen részt venni meghívottként vagy a hallgatóság tagjaként. A panaszos most már többszörre zavarja meg az ülést, ő nem hivatalos minőségben van itt, nem hajlandó a kijelölt helyre ülni, odaül mások helyére. A polgármester hiába szólította fel háromszor is, hogy üljön át másik helyre, erre nem volt hajlandó. A teremőr felszólításának sem tett eleget. A munka érdekében zárt ülést rendelt el, de a panaszos ekkor sem volt hajlandó elhagyni a termet. A rendőr visszakérdez, hogy akkor most zárt ülés van. A polgármester közli, hogy igen, de nem csak azért, hanem mert megzavarta az ülést, a képviselőket, a jegyzőt és a polgármestert „mocskolta”. A rendőr közölte, hogy akkor intézkednek.

Ezt követően az intézkedés látható. 9 perc 29 másodperckor a panaszos leül. A rendőr testi kényszerrel megpróbálja a teremből kivinni. Majd miután egyedül nem boldogul, a másik rendőr abbahagyja a felvétel készítését, és segít a testi kényszer végrehajtásában.

b) Az M2U00291 sz. felvételen a r. alezredes igazolásra szólítja fel a panaszost a folyosón. A panaszos visszakérdez, hogy minek, milyen szabálysértés alapján. A rendőr ismét felszólítja. A panaszos közli, hogy itt van a zsebében az igazolványa. A rendőr felszólítja, hogy akkor vegye ki, a panaszos visszakérdez, hogy miért. A rendőr közli, hogy azért mert felszólította. A panaszos végül átadja a személyi igazolványát. A folyosón kb. 5-6 fő várakozik, akikről azt mondja a rendőr, hogy mások kijöttek az ülésről.

c) A 20161215_133226 sz. felvételen az látható, hogy a rendőr visszaadja az igazolványt és közli, hogy mivel eredményes az intézkedés, nem állítják elő, majd tájékoztatja a panaszjogáról.

A panaszos megkérdezi, hogy mi van az ő bejelentésével, amit a Pécsi Rendőrkapitányságra tett, és onnan kapcsolták át M. városhoz. A rendőr nem tud a bejelentéséről. A rendőr telefonál és megállapítja, hogy valóban telefonált a panaszos. Ezt követően a rendőr ismét tiszteleg, bemutatkozik, azonosítja magát és kéri, hogy mondja el mi történt. A panaszos elmondja, hogy mi történt szerinte, illetve hogy egy nem bejelentés-köteles időszaki lap kiadója, de ettől ő még sajtósnek minősül.

A rendőr közli, hogy meghallgatta a polgármestert, aki azt a tájékoztatást adta neki, hogy a következő napirendi ponthoz szükség volt zárt ülés elrendelésére. A rendőr elmondja, hogy azt nem az ő feladata megállapítani, hogy szabályos-e a zárt ülés elrendelése, ez a kormányhivatal dolga. A rendőr elmondja, hogy a Nemzeti Kulturális Örökség Hivatalától kapott állásfoglalás alapján a panaszos nem sajtóterméket ad ki, a panaszos blogger. Olyan szék nincs, hogy bloggereknek, olyan van, hogy sajtónak. A panaszos a saját bevallása szerint sem a hallgatóság részére fenntartott helyen ült. Miután a panaszos erre nem volt hajlandó és még be is kiabált, így nem kívánatos személy lett azon kívül, hogy zárt ülés is lett elrendelve. A panaszos szerint a rendőr csak a polgármester által elmondottakat „szajkózza”, a rendőrség a polgármester „fenekében” van. A rendőr közli, hogy nem észlelt bűncselekményt, szabálysértést, így nem intézkedik. Ezután vita alakul ki arról, hogy jogszerűen jár-e el a rendőr. A rendőr megadja a panaszlehetőségekről a tájékoztatást, közben a panaszos megkérdi, hogy most visszamehet-e a terembe. A rendőr azt mondja, hogy nem, mert őt a polgármester kizárta. A panaszos megpróbál bemenni, de a rendőr elé áll. Innentől a panaszos videofelvételén láthatóak szerint zajlanak az események.

d) Az M. T. bejelentéséről készült hanganyag szerint a bejelentésre azért volt szükség, mert a panaszos emelt hangon zavarta az ülést.

III.

A Testület a panaszosi kifogások vizsgálatánál figyelemmel volt továbbá az alábbi dokumentumokra is.

a) A Testület beszerezte a M. városi Önkormányzat Képviselő-testületi üléséről készült jegyzőkönyvet, ami szerint a képviselő-testület tagjain kívül az aljegyző, az önkormányzat egyik kft-jének ügyvezetője, egy titkársági munkatárs, illetve további négy hivatali dolgozó, és 2 sajtóreferens, valamint a média képviselői és 19 M. városi lakos tartózkodtak a teremben. A jegyzőkönyv szerint az ülés elején döntöttek, hogy az első tizennégy napirendi pont esetében nyilvános, majd az utolsó két napirendi pont esetében zárt ülést tart a testület. Ehhez képest a 3. napi rendi pont után, a panaszos kivezetését követően zárt ülést tartottak 2 kérdésben, majd ezt követően nyilvános ülésként folytatták a munkát.

A jegyzőkönyv rögzíti, hogy miután háromszor eredménytelenül szólította fel a panaszost a polgármester, hogy üljön másik helyre, a teremben tartózkodó biztonsági őrök és közterület-felügyelő segítségét kérte. A panaszos ezen személyek felszólításainak sem tett eleget. A polgármester kéri értesíteni a rendőrséget, hogy a panaszos ellenáll az intézkedésnek és kéri, hogy távolítsák el. Majd elmondja, hogy ebből is látszik, hogy a panaszos nem a közélet hírei iránt érdeklődik, hanem azért megy el, hogy zavarja a munkát. A panaszos folyamatosan kiabál. A polgármester kéri a panaszost, mivel nem kapott szót, nem képviselő, ne zavarja a munkát. A panaszos folyamatosan a polgármester szavába vág, hangoskodik. A polgármester kéri a panaszost, hogy távozzon. Zárt ülést rendel el, felszólít mindenkit, hogy hagyják el a termet azok, akik nem jogosultak a zárt ülésen részt venni. A panaszos kiabálva, fennhangon szidalmazza a polgármestert, a képviselőket, a jegyzőt, kétségbe vonja a zárt ülés elrendelésének szabályszerűségét. A panaszoson kívül mindenki elhagyja az üléstermet, aki nem jogosult a zárt ülésen jelen lenni. A rendőrök megérkezésekor a biztonsági őr, majd a polgármester tájékoztatja őket az ülésteremben történekről. A két rendőr ezt követően több ízben felszólítja a panaszost az ülésterem elhagyására. A panaszos a rendőri intézkedésnek is ellenáll. Miután a földre leült, a két rendőr a földön húzva kivonszolta a teremből. A testület ezt követően zárt ülésen folytatja a munkáját. 2 ügyet tárgyalnak így, majd nyilvános üléssel folytatódik a munka.

b) A Testület megkísérelte megtekinteni a M. városi Önkormányzat ülésének a M. városi Televízió által készített felvételeit, azonban az Televízió Youtube csatornáján az nem volt fellelhető. (Ez és a panaszos által említett szeptemberi ülés anyaga is hiányzik.)

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálata tárgyává tette azt, hogy a rendőrség mulasztott-e intézkedést.

A Testület ugyanakkor – tekintettel az Rtv. 92. §-ben meghatározott hatásköri rendelkezésekre – nem vizsgálhatta, hogy a közterület-felügyelő, illetve a biztonsági őrök milyen szakmai utasítások és normák alapján jártak el, illetve azoknak hogyan tettek eleget. A Testület a jegyző egyedi és normatív döntéseit ügyszintén nem jogosult felülvizsgálni.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, és a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a bejelentés kapcsán vizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, valamint, hogy a városházára kiérkező rendőrök által megtett intézkedések a körülmények megismerése után elegendőnek bizonyultak-e, avagy terheli-e őket bármilyen mulasztás.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést

kezdemenyezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak.

A konkrét esetben a biztonsági őr tett bejelentést telefonon. A biztonsági őr a panaszos rendbontó magatartása miatt kért segítséget, míg a panaszos a szabálytalan eltávolítási kísérlet miatt.

A Testület megítélése szerint mind a biztonsági őr, mind a panaszos bejelentése felvetette, hogy az adott helyszínen jogellenes cselekmény zajlik. A biztonsági őr bejelentése a rendbontásról olyan eseményt írt le, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

A Testület megállapítása szerint a rendőrségen tett bejelentés jogellenes cselekmény elkövetésének a gyanúját vetette fel, így az adott helyzetben intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

2) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy ezt a kötelezettségét a rendőrség megfelelően teljesítette-e.

a) A Testület mindenekelőtt a jogszabályi környezetet vizsgálta.

Az SZMSZ 13. § szabályozza az ülés nyilvánosságát. Eszerint „(1) A képviselő-testület ülése nyilvános. A nyilvános testületi ülésen a hallgatóság a kijelölt ülőhelyeken foglalhat helyet, és köteles tartózkodni a véleménynyilvánítás bármely formájától.

(2) Amennyiben a hallgatóság az ülést zavarja, a polgármester a rendzavarót, vagy ha annak személye nem állapítható meg, a teljes hallgatóságot az ülésről kiutasíthatja.

(3) A képviselő-testületi ülés rendjének fenntartására az önkormányzat biztonsági szolgálatot működtet.”

A zárt ülés szabályait az SZMSZ 15. §-a szabályozza, eszerint a képviselő-testület zárt ülést tart [az Mötv. 46. § (2) bekezdés a)-b) pontjai esetében, míg Mötv. 46. § (2) bekezdés c) pontja esetében zárt ülést rendelhet el].²

A Mötv. 46. § (1)-(2) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„46. § (1) A képviselő-testület ülése nyilvános.

(2) A képviselő-testület

a) zárt ülést tart önkormányzati hatósági, összeférhetlenségi, méltatlansági, kitüntetési ügy tárgyalásakor, fegyelmi büntetés kiszabása, valamint vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás esetén;

b) zárt ülést tart az érintett kérésére választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízás adása, annak visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor;

c) zárt ülést rendelhet el a vagyonával való rendelkezés esetén, továbbá az általa kiírt pályázat feltételeinek meghatározásakor, a pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás az önkormányzat vagy más érintett üzleti érdekét sértené.

² A kérdéses szakasz jogtechnikailag hibásan van megfogalmazva, de a jogdogmatika elvei alapján ez a helyes értelmezése. Ld. eredeti szöveg:

„12. Zárt ülés

15. § (1) A képviselő-testület zárt ülést tart:

a) (Mötv. 46. § (2) bekezdés a)-b) pontjai,

b) zárt ülést rendelhet el: Mötv. 46. § (2) bekezdés c.) pontja.”

(3) A zárt ülésen a képviselő-testület tagjai, a nem a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester és a jegyző, aljegyző, aljegyzők, továbbá meghívása esetén a polgármesteri hivatal vagy a közös önkormányzati hivatal ügyintézője, az érintett és a szakértő vesz részt. A nemzetiségi önkormányzat elnöke kizárólag az általa képviselt nemzetiséget érintő ügy napirendi tárgyalásakor vehet részt a zárt ülésen. Törvény vagy önkormányzati rendelet előírhatja, mely esetben kötelező az érintett meghívása.”

A Mötv. 45. § szerint a képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alpolgármester, több alpolgármester esetén a polgármester által kijelölt alpolgármester gyakorolja. A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, a tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a képviselő-testület összehívásának, vezetésének a módjáról.

A rendfenntartás körében az alábbiakról ír az SZMSZ.

22.§ (1) A képviselő-testület ülése zavartalan lefolytatásának biztosítása az ülést vezető polgármester feladata, ennek érdekében az ülést vezető polgármester- illetve- az ülést vezető polgármester javaslatára – a képviselő-testület az e §-ban meghatározott intézkedéseket alkalmazhatja.

(2) Azt a felszólalót, aki felszólalása során nyilvánvalóan indokolatlanul eltér a tárgytól, vagy ugyanabban a vitában feleslegesen saját vagy más beszédét ismétli, az ülést vezető polgármester felszólítja, hogy térjen a tárgyra, egyidejűleg figyelmezteti az eredménytelen felszólítás következményeire.

(3) Az ülést vezető polgármester megvonhatja a szót attól a képviselőtől, aki felszólalása során a második felszólítás ellenére is folytatja az (2) bekezdésben meghatározott magatartást.

(4) Az ülést vezető polgármester – a szövegvonás okának közlésével – megvonhatja a szót attól a felszólalótól, aki felszólalása során kitöltötte az időkeretét.

(5) Azt a felszólalót, aki felszólalása során a képviselő-testület tekintélyét vagy valamely személyt, csoportot sértő vagy illetlen kifejezést használ, az ülést vezető polgármester rendreutasítja, egyidejűleg figyelmezteti a sértő vagy illetlen kifejezés ismételt használatának következményeire.

(6) Az ülést vezető polgármester megvonja a szót attól a felszólalótól, aki a rendreutasítást követően ismételten sértő vagy illetlen kifejezést használ.

(7) Ha a képviselő felszólalása során a képviselő-testület tekintélyét vagy valamely személyt, csoportot – így különösen valamely nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösséget – sértő kifejezést használ, vagy az általa használt sértő kifejezés rendzavaráshoz vezet, az ülést vezető polgármester, vagy bármely képviselő javasolhatja a képviselő-testületnek a képviselővel szemben rendbírság kiszabását. A javaslatról a képviselő-testület vita nélkül határoz. A rendbírság összege 10.000 Ft, amelyet a képviselő az ülés napját követő 15 napon belül köteles befizetni a Hivatal pénztárába.

(8) Akitől a szót a polgármester megvonta, ugyanazon az ülésnapon, ugyanabban az ügyben nem szólalhat fel újra.

(9) Ha a képviselő-testület ülésén olyan rendzavarás történik, amely a tanácskozás folytatását lehetetlenné teszi, az ülést vezető polgármester az ülést határozott időre felfüggesztheti vagy berekesztheti. Az ülés megszakadása esetén az ülés csak akkor folytatódhat, ha a polgármester újból összehívja azt.

(10) A nyilvános ülésen megjelent állampolgárok a számukra kijelölt helyet foglalják el. A tanácskozás rendjének megzavarása esetén a polgármester rendreutasíthatja a rendzavarót, ismétlődő rendzavarás esetén pedig az érintettet a terem elhagyására kötelezheti. A polgármesternek a rendfenntartás érdekében tett intézkedései ellen felszólalni, azokat visszautasítani, velük vitába szállni nem lehet.

A fentiekből megállapítható, hogy a képviselő-testület ülése főszabály szerint nyilvános, arról senki ki nem zárható. Ugyanakkor zárt ülés esetén csak meghatározott személyi kör jogosult jelen lenni. A képviselő-testület saját hatáskörben jogosult szabályozni a testület működését, ekörben pedig a rendfenntartás módját.

A fentiekből az következik, hogy szemben a panaszos korábbi, hasonló panaszai kapcsán irányadó helyzettel (amikor a M. városi önkormányzat szervezeti és működési szabályzata csak meghatározott személyi kör számára tette lehetővé a képviselőtestületi-, és bizottsági üléseken való személyes részvételt), a panasz alapjául szolgáló események időpontjában hatályos SZMSZ egyértelműen rögzíti, hogy a képviselő-testület, valamint a bizottságok ülése nyilvános, azon hallgatóságként mindenki részt vehet ameddig az ülést nem zavarja, és őt az erre feljogosított tisztségviselő a rendzavaró magatartás szankciójaként ki nem utasítja.

b) Ezt követően azt vizsgálta a Testület, hogy a rendőrök helyszíni intézkedése, a panaszos intézkedés alá vonása megfelelt-e jogszerűség és arányosság követelményének.

A rendőri jelentések szerint a helyszínre érkezéskor a rendőrök meghallgatták a bejelentő biztonsági őrt, majd a polgármestert is, akik elmondták, hogy zárt ülést rendeltek el, a panaszos felszólítás ellenére nem volt hajlandó elhagyni a termet, zavarta a munkát, felszólításra nem volt hajlandó máshova ülni. A videofelvételen látszik, hogy a polgármester arról is beszámol, hogy miután felszólította a panaszost, hogy üljön máshova, ennek nem engedelmeskedett, majd kiabálni és szidalmazni kezdte a képviselőket, a polgármestert, a jegyzőt. Ezt követően a rendőr odamegy a panaszoshoz, azonosítja magát, tájékoztatja arról, hogy miért érkezett, mit tudott meg, majd felszólítja a panaszost a távozásra. A felek között kialakult vita közben a rendőr további 2 alkalommal szólítja fel a panaszost, majd végül testi kényszer kihatásba helyezésével ismétli el a felszólítást. A panaszos nem engedelmeskedik, ezért a rendőrök kivonszolják a panaszost a teremből, majd a folyosón igazoltatják és tájékoztatják, hogy jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt feljelentik.

A videofelvétel, a diktafonnal rögzített hanganyag és a testületi jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy az ülés kezdetén a testület döntött arról, hogy két kérdést zárt ülésnek fognak tárgyalni. Az ülés közben (3. napirendi pont) megérkezik a panaszos, aki miután megnézte a hallgatóságnak fenntartott helyet, leül az első sorok egyik üres székére, és felvételt készít. A polgármester minden előzmény nélkül (a panaszos nem zajong, csak kamerával veszi az ülést) csak a panaszos vezetéknévét használva felszólítja a panaszost, hogy üljön át másik helyre. Az ülések kb. 80%-a üres. A teremben összesen négy szék látható, amin nincs papírlap (ami kijelölné, hogy hova kell ülni), vélhetően ez a hallgatóság helye. Megjegyzi a Testület, hogy a jegyzőkönyv szerint 19 M. városi lakos ül a teremben, tehát amennyiben ez a négy szék a hallgatóság helye, akkor a panaszoson kívül további 18 ember olyan helyen ül a teremben, ami nem a kijelölt hely, és más személy névtáblája van a széken, őket mégse szólítja fel a polgármester, hogy üljenek át máshová, csak a panaszost. A panaszos a felszólításnak nem tesz eleget, vitába bonyolódik, a felszólítás jogszerűségét vitatja, majd a kiküldés jogszerűségét. Ezt követően a képviselő-testület tagjainak és a jegyzőnek hánytorgatja fel az általa észlelt jogszerűtlenséget. A polgármester ezt követően zárt ülést rendel el, mindenki elhagyja a panaszoson kívül a termet, aki azonban ugyanerre nem hajlandó, mivel véleménye szerint jogszerűtlenül került sor a zárt ülés elrendelésére.

Ekörben a Testület ismét hivatkozik a fentebb már idézett Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, amely a rendőr intézkedési kötelezettségét szabályozza. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 8. § előírásai szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény

észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A Szabs. tv. 170. §-a szerint, aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, garázdaság szabálysértését követi el.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennáll-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszosnak az a magatartása, hogy az üléstermet felszólítás ellenére nem hagyta el, ott a levezető elnökkel vitába keveredett, kiabált, az ott ülőket emelt hangon jogsértéssel vádolta meg, a biztonsági őrök felszólításának nem engedelmeskedett, alkalmas a garázdaság szabálysértés gyanújának a megalapozására, és így megalapozta a panaszossal szembeni rendőri intézkedést az Rtv. 13. § alapján.

Ugyanakkor az intézkedő rendőr erre a körülményre és a garázdaság szabálysértésének a tényállására az intézkedés során egyáltalán nem hivatkozott, csupán a zárt ülést és a polgármester kérését jelölte meg az intézkedés indokaként. Nem jelölte meg azt a szabálysértést, amely miatt a panaszossal szemben eljár, annak ellenére, hogy ezt a panaszos jogosan kérte tőle. Önmagában ugyanis az, hogy valaki nem hagyja el a képviselő-testület ülésének helyszínt biztosító tanácstermet, semmilyen szabálysértés kimerítésére nem alkalmas. (Ugyanígy önmagában egy bírósági tárgyalás során a rendfenntartás körébe eső felszólítások be nem tartása sem szabálysértés.) Szabálysértés gyanúja csupán akkor áll fenn, ha a magatartás garázdaságot, vagy más egyéb szabálysértési vagy bűncselekményi tényállást (pl. rongálást) is kimerít. Ez utóbbi esetben van lehetőség a rendőri beavatkozásra, egyébként a rendfenntartás a teremőr, teremszolga, önkormányzati ülés esetén pedig a biztonsági szolgálat feladata, ahogyan ezt egyébként a helyi önkormányzat SZMSZ-e is szabályozza. Így önmagában az a tény, hogy a rendfenntartás jogával bíró személy a tiszteletteljes kommunikáció minimum szintjét sem tarja be az ülésvezetés során, szintén nem hatalmazza fel a jelenlevőket arra, hogy garázda magatartást tanúsítsanak, ezen kulturális szabályok elmulasztása miatt. Ilyen esetben a sérelmet szenvedett fél a törvények által meghatározott módon kereshet orvoslást a jogséremlére (személyiségi jogi polgári per vagy kormányhivatal eljárásának kezdeményezése).

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos intézkedés alá vonására volt jogalap, ugyanakkor a rendőrség nem megfelelő jogalapra hivatkozott az intézkedés során, ezért **a rossz jogalap megjelölése miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

Megjegyzi a Testület, hogy amennyiben a panaszos úgy érzi, hogy a rendfenntartás eszközét vele szemben jogszerűtlenül alkalmazta a polgármester, és jogszerűtlenül utasította ki, illetve a zárt ülés elrendelésére jogszerűtlenül került sor, akkor ezen jogsérelem orvoslására a Mötv. 132. §-a alapján a területileg illetékes kormányhivatal hivatott.

c) A Testület ezt követően a testi kényszer alkalmazását vizsgálta.

c.1.) A videofelvételek alapján megállapítható, hogy a rendőr több alkalommal felszólította a panaszost, majd miután ezt eredménytelen maradt, testi kényszer kilátásba helyezése mellett is elismételte a felszólítást, végül vele szemben testi kényszert alkalmazott.

A Testület a fentiekben már kifejtette, hogy a panaszos magatartása felvetette a garázdaság szabálysértési tényállását. Ennek a cselekménynek a megszakítása már rendőrségi feladat.

Az Rtv. 19. § rendezi az állampolgárok engedelmeskedési kötelezettségét. Eszerint (1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

(2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A Testület már többször kifejtette az Rtv. 19. § kapcsán, hogy az egy olyan speciális előírás, ami alapján az állampolgár főszabály szerint köteles a felszólításnak eleget tenni, és amennyiben álláspontja szerint az intézkedés jogsértő volt, akkor utólag kezdeményezhet jogorvoslatot panasz eljárás keretében. Ez alól a szabály alól csak a nyilvánvalóan, mérlegelés nélkül megállapíthatóan jogellenes rendőri intézkedés jelent kivételt (pl. másik emberi élet kioltására ad utasítást).

Jelen esetben a Testület álláspontja szerint a garázdaság megszakításának a legenyhébb eszköze, amely a legkisebb jogsérelemmel járt (Rtv. 15. §), a jogellenes magatartást tanúsító személy Rtv. 19. § szerinti felszólítása volt. Mivel pedig ez sikertelennek bizonyult, a rendőrség számára megnyílt az egyéb eszközök alkalmazásának a lehetősége az Rtv. 19. § alapján.

Tekintettel arra, hogy a panaszos rendőri felszólításnak nem tett eleget, megnyílt a rendőrség számára a (2) bekezdésben meghatározott lehetőség, az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatósága.

c2) Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 47. §-a alapján a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.

A Szolgálati Szabályzat 40. §-a pedig a következőképpen rendelkezik a testi kényszerről. A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban:

testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás melléklete részletesen tartalmazza az egyes intézkedési taktikák leírását. A kényszerítő eszközök alkalmazásának alapvető taktikáiról szóló fejezetben, a testi kényszerre vonatkozó alapelvek között szerepel – többek között –, hogy a testi kényszer alapvetően megfogást, lefogást, eltávolítást és elszállítást jelent. A rendőr testi kényszer végrehajtása során elsősorban kar-és csuklófeszítéseket, illetve elvezető fogásokat hajt végre. A rendőr továbbá az őt ért támadás során, illetve súlyosabb kényszerítő eszköz alkalmazásának elkerülése érdekében az önvédelmi fogásokat is felhasználhatja.

A panaszos vonatkozásában a rendőrség a kényszerítő eszköz alkalmazásának okaként a terem önkéntes elhagyásának hiányát jelölte meg.

A Testület a fentiekben már kifejtette, hogy az Rtv. 19.§ (2) bekezdése megnyitotta a rendőrség számára a kényszerítő eszköz használatának a lehetőségét, miután a panaszos a rendőri felszólításnak nem tett eleget.

A Testület álláspontja szerint a rendőrség számára az eredménytelen felszólítást követően nem volt olyan másik, kisebb jogsértéssel járó eszköz, amely az intézkedés céljának (szabálysértés megszakítása) megvalósulását biztosította volna, mint a panaszos testi kényszerrel történő eltávolítása a szabálysértés helyszínéről.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a kényszerítő eszköz alkalmazására jogszerűen került sor a panaszossal szemben az előzetes figyelmeztetést követően, ezért **a panaszos emberi méltóságához való joga a testi kényszer alkalmazása miatt nem sérült.**

2) A Testület ezt követően a panaszos igazoltatását vizsgálta.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során

- a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,
- b) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének - az igazoltatott választása szerint - a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímrre, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel, valamint
- c) amennyiben a 24/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy felkérése alapján igazoltat, úgy az igazoltatott személyt a b) pontban megjelölt adatok igazolására, vagy ezen adatokra vonatkozó nyilatkozattételre kéri fel.

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

(3) Ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és

számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén - az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét.

A Testület gyakorlata szerint az igazoltatáshoz elegendő az egyszerű gyanú is, így önmagában a panaszos igazoltatása nem tekinthető jogsértőnek, mivel arra egyrészt az Rtv. 19.§ (2) bekezdése lehetőséget teremtett, másrészt a szabálysértési eljárás lefolytathatásához szükséges volt a panaszos személyazonosságának a megállapítása.

Mindezek alapján a panaszos igazoltatása miatt nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga.

d) A panaszos kifogásolta, hogy a rendőr nem engedte vissza a terembe, hanem testével elállta az utat, noha addigra már újra nyilvános volt az ülés.

A rendelkezésre álló videofelvételek és a képviselő-testületi jegyzőkönyv nem támasztják alá a panaszosnak azt az előadását, hogy a visszatérési kísérletkor már nyilvános lett volna az ülés, hiszen az eltávolítását követően 2 napirendi pontot is tárgyalt a testület, és a felvétel szerint ekkor még mások is a folyosón várakoztak.

Tekintettel arra, hogy a panaszos testi kényszerrel való eltávolítását jogszerűnek ítélte a Testület a szabálysértés megszakítása érdekében, a panaszos ilyen módon történő távoltartását is jogszerűnek ítéli a fent hivatkozott jogszabályok alapján, mivel a szabálysértés megakadályozásának ez volt a legkisebb jogsérelemmel megvalósítható módja. A rendőrségnek ezen kívül a panaszos előállítására lett volna lehetősége, ami nyilvánvalóan nagyobb jogsérelemmel járt volna.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos vissza nem engedése miatt nem sérült a **panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

3) A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök nem intézkedtek amiatt, hogy őt jogellenesen próbálták eltávolítani az ülésről oly módon, hogy jogszabályba ütköző eljárással zárt ülést rendelt el a polgármester.

Az Rtv. 24. § szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendőri jelentések és a videofelvételek tanúsága szerint miután a rendőr tisztázta, hogy a panaszos is tett bejelentést, meghallgatta őt a bejelentésével kapcsolatban, majd miután nem talált szabálysértésre vagy bűncselekményre utaló jelet, nem foganatosított további intézkedést.

A Testület a fentiekben már kifejtette, hogy a jogszerűtlen kiutasítás vagy egyéb rendfenntartási eszköz alkalmazása miatti, illetve a zárt ülés jogszerűtlen elrendelése miatti jogsérelem orvoslására a Mötv. 132. §-a alapján a területileg illetékes kormányhivatal hivatott.

A Testület álláspontja szerint a rendfenntartás eszközeinek jogszerűtlen alkalmazása ugyan felvethetné a hivatali visszaélés tényállási elemeinek megvalósulását, ugyanakkor az adott esetben a tényállás egyik eleme (jogtalan előny vagy jogtalan hátrány okozása) hiányzik. Természetesen amennyiben a panaszos úgy érzi, hogy a tényállás minden eleme megvalósult az adott szituációban, feljelentéssel élhet, amelyről a rendőr a helyszínen tájékoztatta is, sőt a panaszos is utalt rá, hogy feljelentést fog tenni.

A tényállás bonyolultsága azonban olyan mértékű volt, hogy az egyszerű gyanú azonnali rendőri cselekvés megalapozására nem volt alkalmas, hiszen az intézkedő rendőr számára nem állt olyan eszköz, amellyel a jogsértést azonnal elháríthatta volna. Ráadásul annak a kérdésnek a megítélése, hogy a polgármester a rendfenntartás körében jogszerűen járt-e el, nem a rendőrség feladata, hanem a kormányhivatalé. A kormányhivatal állásfoglalását követően lesz a rendőrség, illetve az ügyészség abban a helyzetben, hogy a hivatali visszaélés miatti büntetőeljárás megindítása vagy megszüntetése körében döntsön.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem mulasztott a rendőrség, amikor a panaszos bejelentése alapján nem intézkedett a kiérkező rendőr a zárt ülés jogszerűségének megállapítása körében, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A bejelentés alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett. A Testület álláspontja szerint a panaszos intézkedés alá vonására volt jogalap, ugyanakkor a rendőrség nem megfelelő jogalapra hivatkozott az intézkedés során, ezért a rossz jogalap megjelölés miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Tekintettel arra, hogy a panaszos rendőri felszólításnak nem tett eleget, megnyílt a rendőrség számára a (2) bekezdésben meghatározott lehetőség, az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatósága. Mindezek alapján a kényszerítő eszköz alkalmazására jogszerűen került sor a panaszossal szemben az előzetes figyelmeztetést követően, ezért a panaszos emberi méltósághoz való joga a testi kényszer alkalmazása miatt nem sérült.

A panaszos igazoltatása miatt szintén nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga. A panaszos vissza nem engedése miatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület álláspontja szerint továbbá nem mulasztott a rendőrség, amikor a panaszos bejelentése alapján nem intézkedett a zárt ülés jogszerűségének megállapítása körében, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 27.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag